

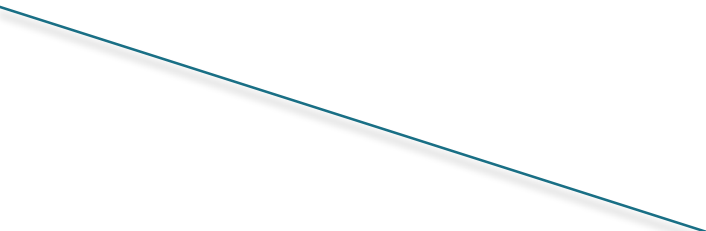
RIIGIKAITSE

KRISTI KLAAMANN

2014

SISSEJUHATUS

- ▣ Riiki kaitsevad Eesti kodanikud üldise põhiseadusliku kohustuse alusel.
  - ▣ Riigikaitse ei tähenda vaid sõjategevuses osalemist.
-

- ▣ Kaitseväeteenistuskohustus hõlmab väljaõppekohustuse ning kohustuse asuda sõjaseisukorra ajal mobilisatsioonikava alusel kaitseväeteenistusse sõjapidamiseks.
- ▣ Kaitseväeteenistuse alternatiiviks loodud asendusteenistus on võimalus mitte tegutseda teiste inimeste tapmisele kaasa aitaval viisil. Võimalik on näiteks asendusteenistujaid kasutada sõja korral tagalas ning rahuajal anda vastav väljaõpe.

KAITSE JA SEADUSED

- ▣ Kaitseväe- ja asendusteenistuse korra sätestavad kaitseväeteenistuse seadus, kaitseväe distsiplinaarseadus ning Kaitseliidu osas Kaitseliidu seadus. Riigikaitse korralduse sätestavad rahuaja riigikaitse seadus ja sõjaaja riigikaitse seadus.

KAITSEVÄGI

- ▣ **Eesti kaitsevägi** on Eesti kaitsejõudude tegevteenistuses olev regulaarvägi ja kaitsejõudude olulisim osa, mis on vabariigi valitsuse alluvuses olev riigivõimu asutus kaitseministeeriumi valitsemisalas.

PEAMINE ÜLESANNE

- ▣ Kaitseväe peamine ülesanne on tagada valmisolek riigi kaitsmiseks sõjalise tegevusega.

JUHTORGAN

- Kaitseväe juhtorgan Kaitseväe Peastaap planeerib ja teostab operatsioone kõigi väeliikide üksusi kaasates.

ÜLESANDED

- Kaitseväge ülesandeks rahuajal on:
- õhuruumi ja territoriaalvete järelevalve ja kontroll,
- pideva kaitsevalmiduse tagamine,
- ajateenijate väljaõpetamine ja reservvägede ettevalmistamine,
- üksuste ettevalmistamine ja osalemine rahvusvahelistel operatsioonidel ning
- tsiviilvõimude abistamine loodusõnnetuste või inimtegevuse tõttu aset leidnud katastroofide tagajärgede likvideerimisel.

- kriisi korral või sõjaajal on kaitseväge ülesanded:
- kontrolli tagamine riigi territooriumil,
- kaitsevõime rakendamine agressiooni ärahoidmiseks, selle ebaõnnestumisel riigi terviklikkuse ja suveräänsuse kaitsmine kõigi olemasolevate sõjaliste vahenditega,
- riigi õhuruumi kontroll ja strateegiliste objektide õhukaitse tagamine,
- merekommunikatsioonide kontroll ning sadamate ja võimalike maabumistsoonide juurdepääsude kaitsmine.

- ▣ Kaitseväge (ja Kaitseliitu) juhib kaitseväge juhataja, keda sõjaajal nimetatakse kaitseväge ülemjuhatajaks. Kaitseväge juhataja nimetab ametisse valitsus kaitseministri ettepanekul.
- ▣ Kaitseväge juhataja on kindralmajor Riho Terras.

MAAVÄGI

- ▣ Maaväe ülesanne on riigikaitse korraldamine maismaal. Maaväel on kandev roll Eesti territooriumi kaitsel ja ka üksuste ettevalmistamisel välisoperatsioonideks.

MEREVÄGI

- ▣ Mereväe peamine eesmärk on Eesti territoriaalvete kaitse ja põhiülesanne miinitõrje.

ÕHUVÄGI

- ▣ Eesti õhuvägi kontrollib riigi õhuruumi ning tagab strateegiliste objektide õhukaitse. Samuti arendad vastuvõtva riigi toetust.

KAITSELIIT

- ▣ Kaitseliit on kaitsejõudude osa, Kaitseministeeriumi valitsemisalas tegutsev vabatahtlik, sõjaväeliselt korraldatud, relvi valdav ning sõjaväeliste harjutustega tegelev riigikaitseorganisatsioon, mis täidab temale Kaitsealiidu seadusega ja selle alusel pandud ülesandeid. Kaitseliit on 1918. aasta 11. novembril omakaitseorganisatsioonina loodud Kaitsealiidu õigusjärglane. Kaitseliit on avalik-õiguslik juriidiline isik. Kaitseliit on erakonnaväline organisatsioon. Erakondade ja muude poliitiliste ühenduste ning nende esindajate erakondlik tegevus Kaitsealiidus on

KAPO

- ▣ **Kaitsepolitseiamet** (lühend **KaPo**) on Eesti Vabariigi Siseministeeriumi valitsemisalasse kuuluv riigiamet, mille ülesanneteks on põhiseadusliku korra kaitse, võitlus terrorismi ja korrupsiooniga, riigisaladuste kaitse ja vastuluure.

ÜLESANDED

- 1) kogub ja töötleb teavet riigi põhiseadusliku korra ja territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele muutmisele suunatud tegevusest seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- 2) rakendab meetmeid riigi põhiseadusliku korra ja territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele muutmisele suunatud kuritegude ennetamiseks, tõkestamiseks, avastamiseks ning neid toimepannud isikute väljaselgitamiseks ja vastutusele võtmiseks seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- 3) korraldab riigisaladuse kaitset, rakendab meetmeid riigisaladuse seaduse ja selle alusel

- ▣ 4) vaatab läbi riigisaladusele juurdepääsu loa taotlemiseks esitatud avaldusi, teostab julgeolekukontrolli, otsustab riigisaladusele juurdepääsu loa andmise või andmisest keeldumise ning tühistab riigisaladusele juurdepääsu lubasid;
- ▣ 5) rakendab meetmeid Eesti Vabariigi vastu suunatud luure- ja õõnestustegevuse ennetamiseks, tõkestamiseks ja avastamiseks ning sellega seotud isikute väljaselgitamiseks ja vastutusele võtmiseks seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- ▣ 6) rakendab meetmeid terroriaktide

- 7) teavitab Julgestuspolitseid viimase kaitse all olevate isikute ja objektide suhtes plaanitsetavatest terroriaktidest ja rakendab koos Julgestuspolitseiga meetmeid nende ennetamiseks, tõkestamiseks ja avastamiseks ning neid toimepannud isikute väljaselgitamiseks ja vastutusele võtmiseks seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- 7') kogub ja töötleb teavet julgeolekuasutuste seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- 8) rakendab meetmeid ametialaste kuritegude ja korrupsiooni ennetamiseks, tõkestamiseks ja avastamiseks ning sellega seotud isikute

- ▣ 10) teostab jälitustegevust jälitustegevuse seaduses ettenähtud juhtudel ja korras;
- ▣ 11) koostab ameti eelarve projekti ja eelmise aasta eelarve täitmise aruande;
- ▣ 12) töötab välja ameti tegevusvaldkonda reguleerivate seaduste, Vabariigi Valitsuse ja siseministri määruste ning muude õigusaktide eelnõud;
- ▣ 13) teeb oma pädevuse piires koostööd teiste riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse organite ja asutustega ning füüsiliste ja juriidiliste isikutega, samuti teiste riikide politsei- ja julgeolekuasutuste ning rahvusvaheliste